

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಪರಂಪರಾನುಗತ ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತ ನಿಷ್ಣಾತ 4
3. ವಿಶೇಷ ಏನಿಲ್ಲ, ಆ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರ 3
4. ಈ ಓಣಿಗೆ ಒಂದ ಆ ವರ್ತಕ? 3
6. ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ ಲಲಿತ ವಿದ್ಯಾವಿದ 4
7. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ನಿರಂತರ 3
9. ಆಶೆ ಏನೇ ಕೈಗೂಡಲಿ ಬಿಡಲಿ, ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಊಟ 3
11. ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಅನುಜ 3
13. ವಿತ್ತಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವ ಪದ್ಯ 3
15. ಹೊಸ ತರಹ ನಡೆಯಿತು ಅಧಿಕಾರದ ಕೈಬದಲು 4
17. ಕೊತಿಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸಿದ್ದರ ಕುರಿತ ವಿಸ್ತಾರ ವಿವರ 3
18. ಜೊಳ್ಳು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗಲೂ ಏಕಿಂಥ ವಾಗ್ದ್ಯದ್? 3
19. ನಾರದನಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಮನುಷ್ಯರದೇ ಹಲ್ಲು 4

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಆ ಪಾಳ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನೂ ಈತನೇ ಕಾಪಾಡುವವ 3
2. ವರಾತ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡದ್ದು ಅದಾವ ಲೋಹ? 3
3. ನವನೀತ ಹಂಚಲು ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಥ ವಿನಯವಂತ ನೋಡಿ 3
5. ಶರ್ಕರವನ್ನು ಕೇಳ ಬಂದಾಕೆಯ ದ್ವನಿ ಅಬ್ಬ, ಕರ್ಣ ಕರೋರ! 3
7. ಸಕಲರನ್ನೂ ಗುಂಪುಗೂಡಿಸಲು ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯ 3
8. ತುಂಬ ತಣ್ಣಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದೊಡನೆ ತೀವ್ರ ಭಯ 3
9. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದ ಆನೆಗಳು ಹಲವಾರು 3
10. ಮಾತೆಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆತನದು ಎಂಥ ವಿನಯಶೀಲತೆ! 3
12. ಕ್ಷಣಕಾಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಉಳಿಯದಷ್ಟು ಅಶಾಶ್ವತ 3
14. ರುಬ್ಬಲು ಒರಳನ್ನು ಬಳಸುವವರು ತುಂಬ ಅಪರೂಪ 3
15. ಹೇನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಡಿದು ಹಿಡಿದು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದು? 3
16. ಶ್ರೇಷ್ಠ ತರ್ಜುಮೆದಾರರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪದಕ ಬರೀ ಬೆಳ್ಳಿ 3

09-02-2023 ಉತ್ತರಗಳು

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಸಂಭಾವಿತ 3. ಕರಾಗ್ರ 4. ವಿನೀತ 6. ಹರಿಗೋಲು 7. ಅರ್ಧಗೋಳ
8. ಸೆಖೆಗಾಲ 10. ತಿರುಬೋಳಿ 12. ಪಂಚವಟಿ 14. ನೂಕುಬಲ 16. ನೆನಪು
17. ಹಮ್ಮೀರ 18. ರಹದಾರಿ

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಸಂಗ್ರಹ 2. ತವಿಲು 3. ಕಡೆಗೋಲು 5. ತಡಿಕೆ 7. ಅಧಿಪತಿ 9. ಲಟಾಪಟಿ
11. ಬೋಧನೆ 13. ಸಂಚಕಾರ 14. ನೂಪುರ 15. ಲಹರಿ

ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಖನಿಜ ಯಾವುದು?

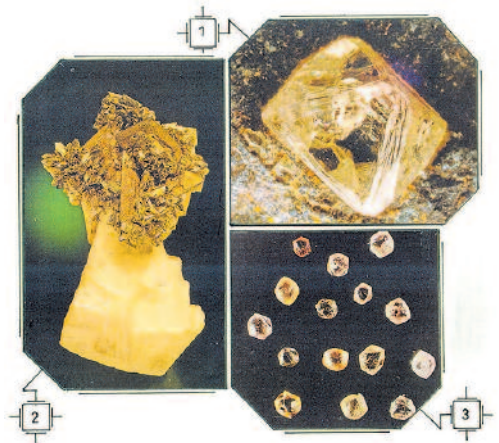
ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಬಗೆಯ ಖನಿಜಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಖನಿಜ ಯಾವುದು?

ಅದು ವಜ್ರವಂತೂ ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲ (ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ). ಪರಿಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲ ಖನಿಜಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಜ್ರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ ಸರಿ. ಈವರೆಗೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದಿರುವ ವಜ್ರ ಕೇವಲ ಮೂವತ್ತೇ ಟನ್ ಹೌದು. ಆದರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ವಜ್ರ ನಿಕ್ಷೇಪ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಟನ್ ಮೀರುತ್ತದೆ!

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಧರೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಖನಿಜದ ಹೆಸರು ಚಾಟೊಠಿಟ್ (Kyawthuite). ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ಮಯನ್ಮಾರ್ (ಬರ್ಮಾ) ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ ಈ ಖನಿಜ ಅದೆಷ್ಟು ಅಪರೂಪವೆಂದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಈ ಖನಿಜದ ಕೇವಲ 1.61 ಕ್ಯಾರಟ್ (0.322 ಗ್ರಾಂ) ತೂಕದ, ಬೇಳೆಕಾಳು ಗಾತ್ರದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹರಳು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ! ಗಾಢ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ಈ ಖನಿಜದ ಬಗೆಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ಅಪರೂಪತೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಖನಿಜ ಪೇನೈಟ್ (Painite). ಗಾಢ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ, ಷಣ್ಮುಖಿ ಪಟ್ಟಕ ಸ್ವಟಿಕಾಕಾರದ ಈ ಖನಿಜದ ಎರಡು ಪುಟ್ಟ ಹರಳುಗಳು ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗೆ 1952ರಲ್ಲಿ ಮಯನ್ಮಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದುವು. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸುಪುಷ್ಪ ರತ್ನ ರೂಬಿಯಂ‌ತೆಯೇ ಗೋಚರಿಸುವ ಈ ಖನಿಜ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ರೂಬಿಂಗಿಂಟ ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ. 1979 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮತ್ತು 2001ರ ನಂತರ ಈ ಖನಿಜದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹರಳುಗಳು ಲಭಿಸಿವೆಯಾದರೂ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮ್ಯೂಸಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶೇಷ ಭದ್ರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆವೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಪೇನೈಟ್ ಖನಿಜದ ಹರಳುಗಳದು ಕಲ್ಪನಾತೀತ ಬೆಲೆ; ವಜ್ರಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಲಾಗದ ಅಗಾಧ ಬೆಲೆ. ಸರ್ವೋತ್ತಮ ವಜ್ರದ ಬೆಲೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ಯಾರಟ್‌ಗೆ (1 ಕ್ಯಾರಟ್= 0.2 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ=5 ಕ್ಯಾರಟ್) ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದಾದರೆ ಪೇನೈಟ್ ಖನಿಜದ ಬೆಲೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ಯಾರಟ್‌ಗೆ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆದೀತು!

ಪೇನೈಟ್ ಖನಿಜದಲ್ಲಿರುವ ಧಾತುಗಳು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ, ಬೋರಾನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಷಿಯಂ, ಆಮ್ಲಜನಕ ಮತ್ತು ಜಿರ್ಕೋನಿಯಂ; ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ವೆನಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಮಿಯಂ. ಬೋರಾನ್ ಮತ್ತು ಜಿರ್ಕೋನಿಯಂ ಧಾತುಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪೇನೈಟ್ ಅನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾವ ಸಂಯುಕ್ತದಲ್ಲೂ ಬೆರೆತಿಲ್ಲ.

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್